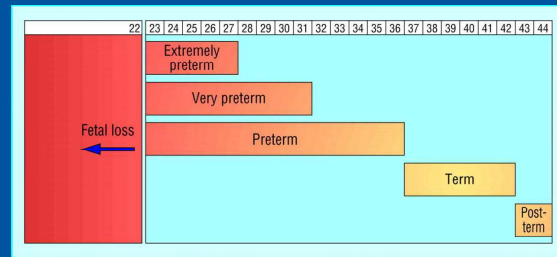


Het spanningsveld tussen behoeften van ouders én professionals in de zorg voor het (ex)couveuse kind

Bregje Houtzager
Marian Jongmans

Achtergrond



Achtergrond

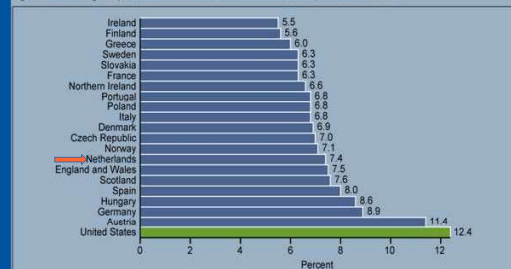
Table 1. Rates of preterm births from 1996 to 2008 in 19 European countries

| Country/ region/area | All live births | | | | Singleton live births | | | | Multiple live births | | | | | | |
|-------------------------|-----------------|------------|------------|------------|-----------------------|----------------|------------|------------|----------------------|------------|--------------|-------------|-------------|-------------|-------------|
| | n (2008) | 1996 % | 2000 % | 2004 % | 2008 % | n (2008) | 1996 % | 2000 % | 2004 % | 2008 % | n (2008) | 1996 % | 2000 % | 2004 % | 2008 % |
| Austria | 77 720 | 9.1 | 10.0 | 11.4 | 11.1 | 75 066 | 7.9 | 8.4 | 9.4 | 8.7 | 2 654 | 58.2 | 67.5 | 74.6 | 77.8 |
| Belgium: Flanders | 69 187 | 7.0 | 7.8 | 8.1 | 8.0 | 66 672 | 5.2 | 6.0 | 6.3 | 6.2 | 2 515 | 51.7 | 55.9 | 60.4 | 57.3 |
| Czech Republic | 119 455 | 5.4 | 7.7 | 8.3 | 8.3 | 114 722 | 4.2 | 6.0 | 6.3 | 6.3 | 4 733 | 42.3 | 52.7 | 57.5 | 57.5 |
| Estonia | 16 031 | 5.5 | 5.9 | 5.9 | 6.2 | 15 506 | 4.9 | 5.1 | 4.9 | 4.6 | 525 | 38.5 | 46.2 | 47.6 | 51.0 |
| Finland | 59 486 | 5.8 | 6.1 | 5.6 | 5.5 | 57 767 | 4.5 | 4.7 | 4.4 | 4.3 | 1 719 | 46.5 | 49.4 | 44.5 | 47.5 |
| France* | 14 696 | 5.4 | 6.2 | 6.3 | 6.6 | 14 261 | 4.5 | 4.7 | 5.0 | 5.5 | 435 | 40.5 | 48.2 | 44.3 | 42.1 |
| Germany: 3 Länder | 215 634 | 8.8 | 9.2 | 9.0 | 9.0 | 208 383 | 7.0 | 7.2 | 7.0 | 7.2 | 7 251 | 61.7 | 61.8 | 64.2 | 64.2 |
| Ireland | 75 246 | 5.4 | 5.5 | 5.9 | 5.9 | 72 589 | 4.5 | 4.4 | 4.3 | 4.3 | 2 657 | 41.8 | 42.3 | 49.9 | 49.9 |
| Lithuania | 31 287 | 5.3 | 5.3 | 5.3 | 5.9 | 30 510 | 4.5 | 4.6 | 4.5 | 4.7 | 777 | 41.3 | 42.6 | 42.7 | 49.4 |
| Malta** | 4 132 | 6.0 | 7.2 | 6.7 | 6.7 | 4 020 | 5.0 | 5.8 | 5.3 | 5.3 | 132 | 39.5 | 51.7 | 50.0 | 50.0 |
| the Netherlands | 175 160 | 7.8 | 7.7 | 7.4 | 7.4 | 168 829 | 6.2 | 6.0 | 5.7 | 5.7 | 6 331 | 51.1 | 47.5 | 48.2 | 50.6 |
| Norway | 60 744 | 6.4 | 6.8 | 7.1 | 6.7 | 59 674 | 5.3 | 5.4 | 5.0 | 5.3 | 2 070 | 43.4 | 43.9 | 49.2 | 49.2 |
| Poland | 414 480 | 6.8 | 6.3 | 6.8 | 6.6 | 404 452 | 6.1 | 5.5 | 5.8 | 5.5 | 10 028 | 43.1 | 44.0 | 50.2 | 51.2 |
| Portugal | 103 597 | 7.0 | 5.9 | 6.8 | 6.6 | 100 705 | 6.1 | 4.9 | 5.4 | 7.4 | 2 892 | 45.9 | 49.6 | 54.9 | 63.5 |
| Slovakia | 53 624 | 5.1 | 5.4 | 6.3 | 6.8 | 52 227 | 4.4 | 4.5 | 5.2 | 5.6 | 1 397 | 40.3 | 46.3 | 49.8 | 52.2 |
| Slovenia | 21 816 | 6.0 | 6.8 | 7.0 | 7.4 | 21 050 | 4.8 | 5.1 | 5.2 | 5.4 | 766 | 54.1 | 57.4 | 55.4 | 62.3 |
| Spain | 417 094 | 7.1 | 7.7 | 8.0 | 8.2 | 400 474 | 6.2 | 6.3 | 6.4 | 6.3 | 16 620 | 42.2 | 50.4 | 53.0 | 53.9 |
| Sweden** | 108 865 | 6.1 | 6.4 | 6.3 | 5.9 | 105 799 | 5.2 | 5.2 | 4.8 | 4.8 | 3 066 | 44.1 | 43.4 | 45.2 | 43.9 |
| UK: Scotland | 58 275 | 7.0 | 7.4 | 7.6 | 7.7 | 56 423 | 5.8 | 6.1 | 6.3 | 6.1 | 1 852 | 53.1 | 51.6 | 55.5 | 55.0 |

* Data from France come from a nationally representative sample of births, and the years are 1995, 1998, 2003, and 2010
**2009, instead of 2008 data

Vergeleken met

Figure 3. Percentage of preterm births, United States and selected European countries, 2004



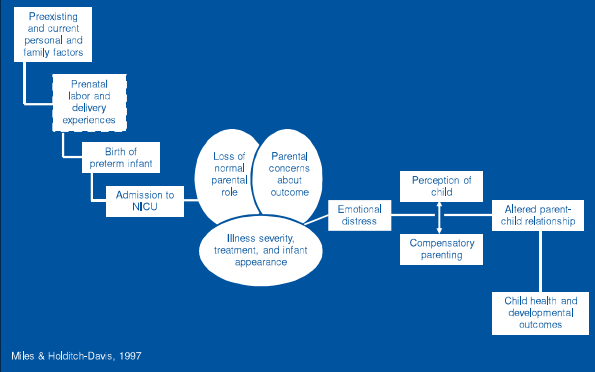
NOTE: Excludes births at less than 22 weeks of gestation to promote comparability between countries. Preterm births are those from 22 to 36 weeks of gestation. SOURCE: NICHD linked birth/infant death data set (for U.S. data) and European Perinatal Health Report (for European data).

Prevalentie stemmingsklachten (moeders) post-partum:



- 'Post-partum blues', eerste twee weken na bevalling (50-80%)
- Post-partum depressie: onstet binnen 4 weken na bevalling (tot 40% van de moeders na premature geboorte tot min 12 wk post-partum); *Vigod et al., 2010*
- Acute stress stoornis: stress symptomen in de eerste weken na de bevalling (25-35% vaders en moeders)
- Post-traumatische stress stoornis: ≥ 30 dagen na bevalling (17-25% afhankelijk van moment na geboorte) *Lefkowitz et al., 2010*
- Overige psychiatrische stoornissen, zoals post-partum psychose, angststoornis, bipolaire stoornis, persoonlijkheidsstoornis, etc

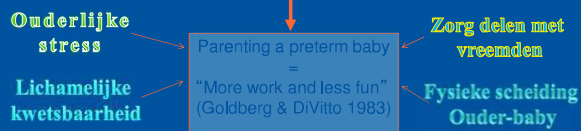
System



'Hobbels' in het contact



Premature baby's laten zich moeilijker 'lezen':
minder aandachtig; minder initiatief; minder
(vaak/intens) lachen; meer 'irritable'



Moelijke momenten bij de start



Film fragment:

Spanningsveld tussen ouder en professional?

Moeilijke momenten bij de start



The 'motherhood constellation' (Stern)

Beginnend ouderschap activeert 4 wezenlijke vraagstukken:

- **Leven:** kan ik mijn kind in leven houden?
- **Liefhebben:** kan ik van mijn kind houden?
- **Sociaal netwerk:** vind ik voldoende steun?
- **Rollen:** hoe kan ik mijn verschillende rollen invullen en herdefiniëren?

Zelf doen, erbij zijn



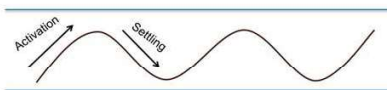
Film fragment:

Spanningsveld tussen ouder en professional?

Zelf doen, erbij zijn



Window of Tolerance



Somatic Signs
Regulation
Repair and clean up
Ease
Grounded/settled
Pain symptoms lower

Mental-Emotional Signs
Calm
Curious
Playful
Relaxed
Relational

Behavioral Signs
Cooperation
Completion of tasks
Spontaneity
Empathy is available
Creativity emerges

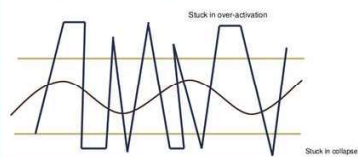
Bandwidth can be very narrow – our goal is to expand it, but first we have to be in it!

o.a. Ogden&Minton, 2000; Brandy Vanderheiden

Zelf doen, erbij zijn



Outside Window of Tolerance



Over-activation Signs
Anger
Anxiety
Lack of cooperation
Explosions
Low patience/tolerance
Outwardly sensitive

Collapse Signs
Sullen/depressed
Compliant
Procrastination
Shut down
Nonverbal
Withdrawn

o.a. Ogden&Minton, 2000; Brandy Vanderheiden

Zelf doen, erbij zijn

Bronnen van stress

- Fragiel/ kwetsbaar uiterlijk van de baby
- De mogelijkheid de baby te verliezen
- Zorg voor de baby moeten delen met anderen
- Fysieke separaties van de baby



- Relatie met de baby

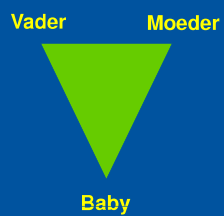
Belangrijke momenten

Film fragment

Spanningsveld tussen ouder en professional?

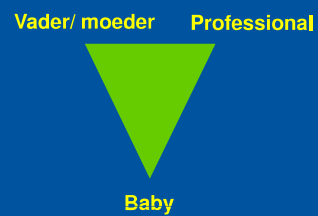
Belangrijke momenten

Triade



Belangrijke momenten

Triade



Belangrijke momenten



Infant Mental Health (IMH)

Relatie tussen ouder en kind centraal

- Samen kijken naar baby (Watch-Wait-Wonder) (VIB?)
- Ouders helpen baby en zichzelf te leren kennen
- Gehechtheid bevorderen door ondersteuning ouder-kind interactie
- Oog voor "ghosts in the nursery"
- Port-of-entry kiezen, triade

Steunfiguren



Film fragment

Spanningsveld tussen ouder en professional?

Steunfiguren



Coping stijlen bij onmacht in medische situaties (Affleck & Tennen, 1991)

1. *Overgedragen controle:*
alle zorg uit handen geven (verpleegkundige, arts)
2. *Participerende controle:*
meedenken en meepraten over medische beslissingen
3. *Conflictueuze controle:*
strijd en achterdocht jegens verpleegkundige/ arts

Gevaar: conflict = zowel ouders als medisch personeel voelen zich miskend!

Praten met professionals



Film fragment

Spanningsveld tussen ouder en professional?

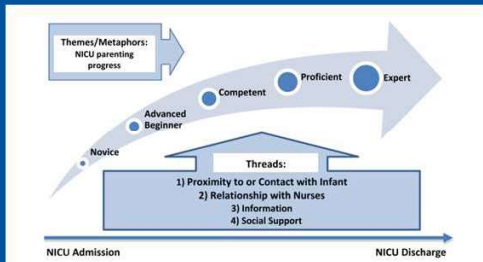


Fig. 1 – The parental progression from novice to expert and the influencing threads.

<http://dx.doi.org/10.1016/j.jnss.2014.06.001>

Met onze hartelijke dank aan:

Elise
moeder van Maria

&

Corine Koopman-Esseboom
Kinderarts-neonatoloog / WKZ-UMCU